

Bhāg. P. 4, 28, 55. ग्राम्येक्षोपरम् 7, 11, 9. roh, ungeschliffen, von der Sprache, = घृणील AK. 1, 1, 5, 19. H. 226. H. an. = घृणील und प्राकृत Med. — 2) f. घा die Indigo-Pflanze und Phaseolus radiata Roxb. Wall. (निष्पावी) Rīḡan. im ÇKDr.

ग्राम्यकन्द (ग्राम्य + कन्द) m. ein best. Zwiebelgewächs, = स्थलकन्द ÇKDr. nach RATNAM.; es ist aber अग्राम्यकन्द zu lesen, wie auch u. स्थलकन्द angegeben wird.

ग्राम्यकर्कटी (ग्राम्य + कर्कट) f. eine Kürbisart, Benincasa cerifera Sav. Trik. 2, 4, 35.

ग्राम्यकर्मन् (ग्राम्य + कर्मन्) n. des Dorfbewohners Beschäftigung, das Fröhnen der Geschlechtslust Bhāg. P. 5, 14, 31.

ग्राम्यकुङ्कुम (ग्राम्य + कुङ्कुम) n. Safflor Trik. 2, 9, 34.

ग्राम्यधर्म (ग्राम्य + धर्म) m. das Recht des Dorfbewohners (nicht aber des Walderemiten), Geschlechtsbefriedigung, Beischlaf AK. 2, 7, 56. H. 537. MBu. 3, 1917. 16201. HARIV. 1239. Suçr. 1, 70, 4. 277, 10. 2, 396, 18. 549, 5. ऽसेवन 133, 5. ऽसेविन् 1, 267, 10. BRAHMA-P. 53, 62. Bhāg. P. 3, 28, 3. die Pflichten des Dorfbewohners (in gutem Sinne): तयारण्यधर्माद्विषाद्य ग्राम्यधर्मेषु निषेधितः PAÑKAT. 31, 6.

ग्राम्यधर्मिन् (von ग्राम्यधर्म) adj. der Geschlechtsbefriedigung fröhnend, den Beischlaf verübend: ब्रूदाद्योगवश्चापि वैश्यायां ग्राम्यधर्मिणः MBu. 13, 2574.

ग्राम्यपशु (ग्राम्य + पशु) m. Haustier P. 1, 2, 73. verächtlich von einem Menschen Bhāg. P. 6, 13, 16.

ग्राम्यमहुरिका (ग्राम्य + महुरि) f. ein best. Fisch, = ग्राममहुरिका Hār. 186.

ग्राम्यमृग (ग्राम्य + मृग) m. Hund ĠATĀDH. im ÇKDr. — Vgl. ग्राममृग.

ग्राम्यराशि (ग्राम्य + राशि) m. Bez. bestimmter Zodiakalbilder: मिथुनं कन्या तुला वृश्चिको धनुः कुम्भो रात्रौ मेषो वृषश्च ĠJOT. im ÇKDr.

ग्राम्यवल्गु (ग्राम्य + वल्गु) f. eine best. Gemüsepflanze (पालङ्गु) Rīḡan. im ÇKDr.

ग्राम्यवादिन् (ग्राम्य + वादि) m. etwa Dorfrichter, Schulze: यः प्रस्ता-द्रान्यवादी स्यात्स्य गृहाद्गोहीनाकरेत् TS. 2, 3, 4, 3. Vgl. Fürsprech.

ग्राम्यसुख (ग्राम्य + सुख) n. des Dorfbewohners Vergnügen, Schlaf, Befriedigung der Geschlechtslust MBu. 1, 4622. 3, 3226. (vgl. 3225, wo ग्रामसुख dem वीरसुख entgegengesetzt wird). R. 4, 30, 9. 31, 3. 38, 45. 46. 6, 37, 20. Bhāg. P. 3, 5, 12. 4, 2, 22. 6, 11, 5. ग्राम्यं सुखम् 9, 18, 40.

ग्राम्यायणि patron. von ग्राम्य gaṇa तिकादि zu P. 4, 1, 154.

ग्राम्याश्च (ग्राम्य + अश्च) m. Esel Trik. 2, 9, 26.

ग्राम्यग्रहं (ग्राम्य + ग्राम) m. der die Steine (zum Soma) handhabt RV. 1, 162, 5; nach Śi. so v. a. ग्रामस्तुत्.

ग्राम्यन् 1) m. a) Stein zum Ausschlagen oder Pressen des Soma. Nach den Erklär. zu den Brāhmaṇa sollen deren fünf im Gebrauch gewesen sein; dass dieses aber für die älteste Zeit nicht immer gilt, zeigt der Gebrauch des du., z. B. RV. 2, 39, 1. एतौ ग्राम्याणि सयुक्ता युद्धि चर्मणि AV. 11, 1, 9. 6, 138, 2. — Nir. 9, 8. आ त्वा ग्राम्या वर्द्धन्ति सोमो घेषेण पक्वन् RV. 8, 34, 2. 4, 3, 3. 5, 23, 8. AV. 5, 20, 10. युक्ता ग्राम्याः RV. 3, 30, 2. 57, 4. 10, 33, 9. VS. 6, 26. 26, 4. AV. 3, 10, 3. 9, 6, 15. Çat. Br. 3, 3, 4, 24. 9, 3, 3. 12, 8, 3. 14. 14, 9, 4, 2. — b) Stein, Felsblock überh. AK. 2,

3, 4. 3, 4, 18, 108. H. 1036. an. 2, 261. Med. n. 58. MBu. 3, 16435. BHARTṢ. 3, 29, 79. ÇĀNTIÇ. 4, 3. PRAB. 76, 14. Bhāg. P. 4, 5, 18. Çiç. 4, 23. निकष° Probststein Hit. 1, 204. — c) Berg AK. 2, 3, 1. 3, 4, 18, 108. H. 1027. H. an. Med. — d) Wolke (wie überhaupt die Wörter für Fels, Berg) NAIGH. 1, 10. Viçva im ÇKDr. — e) = ग्रामस्तुत् HARIV. 11363. — 2) adj. hart, fest ÇANDAR. im ÇKDr. — Vgl. ऊर्ध्वग्राम्यन्. युक्त°.

ग्राम्यरोहक (ग्राम्य + रोह) m. N. eines Strauchs, Physalis flexuosa Lin. RATNAM. 56. — Vgl. अश्वगन्धा.

ग्राम्यस्तुत् (ग्राम्य + स्तुत्) m. P. 3, 2, 177. einer der sechzehn gewöhnlich aufgeführten Liturgen, genannt nach dem an die Soma-Steine gerichteten Lobgesang, RV. 10, 94, 1. fgg. Ait. Br. 6, 1, 7, 1. Āçv. Çr. 4, 1, 5, 12. 9, 4. Çat. Br. 4, 3, 3, 22. 12, 1, 1, 9. PAÑKAT. Br. in Ind. St. 1, 33. यः प्रस्ताता स ब्राह्मणाच्छेसी स ग्राम्यस्तुत् ÇĀNKH. Çr. 13, 24, 11. COLEBR. Misc. Ess. I, 333 (Gravastata).

ग्राम्यस्तोत्रीय (von ग्राम्य + स्तोत्र) adj. zum Lobe der Steine gehörig: होत्रा Ait. Br. 6, 2. n. die Verrichtung des Grāvastut KĀTJ. Çr. 24, 4, 45.

ग्राम्यहस्त (ग्राम्य + हस्त) adj. die Soma-Steine handhabend RV. 1, 15, 7.

ग्राम्यायण patron. von ग्राम्य, pl. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 58.

ग्राम (von ग्रस्) m. 1) Mundvoll, Bissen AK. 2, 9, 54. H. 423. ग्रामतो ग्रस्ते ग्रामान् M. 3, 133. 6, 28. 11, 213. JĀGṢ. 3, 55. तदेतस्यापि कियत्तम-पि ग्रामं देहि PAÑKAT. 221, 21. II, 69. VARĀH. BRU. S. 92, 7. P. 1, 3, 52. Sch. ग्रामप्रमाणं तु कुक्कुटाण्डप्रमाणं शिष्याण्डप्रमाणं वा Verz. d. B. H. No. 1163. — 2) Futter, Nahrung: गोः GOBH. 4, 1, 15. ÇĀNKH. GRUJ. 3, 14. सितो ग्रामः स्वयमेव P. 8, 2, 44. VĀRTI. 4. तृणं च गोभ्यो ग्रामार्थम् M. 8, 339. ग्रामं ददत्वाण्डवे पात्रकाय MBu. 8, 4564. ग्रामान्भुः Speise und Trank ÇVETĀÇV. Up. 3, 11. ग्रामाच्छादनम् Nahrung und Kleidung M. 9, 202. MBu. 14, 1291. ग्राम्याद्वासमिवान्निष्ठम् 7, 1391. PAÑKAT. IV, 79. II, 813. — 3) the erosion, the morcel bitten; the quantity eclipsed COLEBR. Alg. 311. — 4) das Verschlingen BHARTṢ. 2, 22. das Verschlingen der Sonne und des Mondes (durch Rāhu), Verfinsternung VARĀH. BRU. S. 3, 18. das Verschlucken, ein Fehler der Aussprache bei Gutturalen RV. PRĪT. 14, 4. 7. — Vgl. ग्रस्.

ग्रामशल्य (ग्राम + शल्य) n. etwas im Halse Steckengebliebenes Suçr. 1, 101, 20.

ग्रामोक्तर (ग्राम + कृत्) verschlingen, verschlucken: (ताम्) ग्रामोक्तुं प्रवृत्तो ऽभूद्व्याघ्रागरो मरुन् KATHĀS. 9, 57. ग्रामोक्त Med. t. 14.

ग्रहं (von ग्रह्) P. 3, 1, 143. 1) adj. subst. f. ई ergreifend, haltend. Hal-ter, Fänger, Nehmer, Empfänger u. s. w.: (रातसी) कृपायाह्नी R. 4, 41, 38. ऋक्ग्रहं der die Erbschaft in Empfang nimmt JĀGṢ. 2, 51. योयि-द्राह् der die Frau nimmt ebend. Vgl. कर्णग्रहं, गिल°, धनुर्°, पाणि°. पार्श्व°, बन्दि°, व्याल°, साम्य°, हस्त°. — 2) m. ein in Flüssen, Seen und im Meere wohnendes Raubthier; Krokodil, Haifisch; auch Schlange. = अचर AK. 1, 2, 3, 21. H. 1331. Med. h. 4. = जलचर H. an. 2, 598. = जलकिराट u. s. w. Hār. 77. P. 3, 1, 143. Sch. प्रतिज्ञेत इव ग्रहो द्रो-णयुत्रः परानियात् MBu. 7, 8918. R. 4, 41, 23. ग्रहाकर्णी (सरस्) PAÑKAT. I, 420. 428. VARĀH. BRU. S. 93, 14. Bhāg. P. 2, 7, 15. 3, 18, 6. 8, 1, 31. 2, 26. PRAB. 103, 12. (कालसागरे) व्रामृत्युमहाग्रहे MBu. 12, 877. R. 2, 77, 13.